

Fordelingsutvalgets årsmelding for 2021

1. Innledning

Denne årsmeldingen gjelder vedtak fattet i perioden 1. januar 2021 til og med 31. desember 2021.

Det var 100 organisasjoner som sendte inn søknad om nasjonal grunnstøtte for tilskuddsåret 2021, men to av søkerne trakk sine søknader fordi de ikke tilfredsstilte kravene til antall tellende medlemmer. Det var derfor i realiteten bare 98 søknader i 2021.

Det er i gjennomsnitt 3-4 «nye» organisasjoner som søker hvert år. Det vil si både organisasjoner som har vært i ordningen på et tidligere tidspunkt, og organisasjoner som er helt nye i ordningen. Det er i gjennomsnitt 1-2 som klarer å etablere eller re-etablere seg i ordningen over tid. De siste to årene har det imidlertid vært færre som har klart å bli i ordningen over tid, samt at enkelte organisasjoner har falt fra. Dette er i stor grad innvandrersorganisasjoner, noe utvalget har sett en tendens til over tid. Innvandrersorganisasjonene er ofte små og personavhengige, og de synes ofte det er utfordrende å følge alle regler og krav i tilskuddsordningene.

Det var 35 organisasjoner som søkte om internasjonal grunnstøtte i 2021, likt med tilskuddsåret 2020, som hadde det høyeste antallet søknader på denne ordningen de siste 10 årene.

Det ble nedsatt et nytt utvalg 1. september 2021 hvor halvparten av medlemmene og varamedlemmene, inkludert leder og nestleder, kom inn som nye i utvalget. Utvalget gjennomførte et oppstartsseminar 5. oktober og har gjennomført tre utvalgsmøter etter det.

Utvalgets arbeid har vært noe preget av korona-situasjonen i det at det ikke har vært mulig å gjennomføre mer enn noen få møter fysisk. Den største saken for utvalget i 2021 var behandling av en rekke for sent innkomne søknader for tilskuddsåret 2022.

Utvalget ga i 2021 innspill til Bufdir i høringen vedrørende revisjon av forskriften for nasjonal og internasjonal grunnstøtte. Utvalgets sekretariat har ledet prosessen med forskriftsendringene i Bufdir.

1.1 Fordelingsutvalgets sammensetning

Utvalget bestod frem til 31. august 2021 av:

Leder:	Kirsti Marie Stokkeland – oppnevnt direkte av departementet
Nestleder:	Lasse Birkeland – oppnevnt direkte av departementet
Medlem:	Lars Tore Flåten – oppnevnt direkte av departementet
Medlem:	Qasim Bhatti – oppnevnt direkte av departementet
Medlem:	Agnes Ellinor Skagemo – oppnevnt etter forslag fra Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU)
Medlem:	Signe Lindbråten – oppnevnt etter forslag fra LNU
Medlem:	Adrian Wilhelm Kjølø Tollefsen – oppnevnt etter forslag fra organisasjonene utenfor LNU
Varamedlem:	Jonas Wasa Amin Farshchian – vara til de direkte departementsoppnevnte
Varamedlem:	Liv Hauge Norheim – vara til medlemmene oppnevnt etter forslag fra LNU
Varamedlem:	Annika Fallsen Huhtala – vara til medlemmet foreslått fra organisasjonene utenfor LNU

Utvalget bestod fra og med 1. september 2021 av:

- Leder: Kristin Johnsrud – oppnevnt direkte av departementet
Nestleder: Per Hanstad – oppnevnt direkte av departementet
Medlem: Jonas Wasa Amin Farshchian – oppnevnt direkte av departementet
Medlem: Heidi Schau-Hvatum – oppnevnt direkte av departementet
Medlem: Agnes Ellinor Skagemo – oppnevnt etter forslag fra Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU)
Medlem: Fredrik Vaaheim – oppnevnt etter forslag fra LNU
Medlem: Adrian Wilhelm Kjølø Tollefsen – oppnevnt etter forslag fra organisasjonene utenfor LNU
Varamedlem: Qasim Bhatti – vara til de direkte departementsoppnevnte
Varamedlem: Ann Helen Skaanes – vara til medlemmene oppnevnt etter forslag fra LNU
Varamedlem: Annika Fallsen Huhtala – vara til medlemmet foreslått fra organisasjonene utenfor LNU

Leder, Kristin Johnsrud har mandatperiode til 31. august 2025, mens de øvrige medlemmene og varamedlemmene i utvalget har mandatperiode til 31. august 2024.

Buudir er sekretariat for Fordelingsutvalget. I 2021 har de ansatte med ansvaret for Fordelingsutvalgets sekretariat vært Carl F. Gjerdrum og Joakim Berntson Aase.

1.2 Fordelingsutvalgets møter

Fordelingsutvalget hadde til sammen 8 ordinære møter og ett møte med departementet i 2021.

Fordelingsutvalgets sekretariat gjennomførte det årlige opplæringsseminaret for nyansatte i organisasjonene og nye organisasjoner 19. august 2021. Det ble også gjennomført et informasjonsmøte for organisasjonene 7. september 2021 om søknadsskjemaene for tilskuddsåret 2022.

1.3 Økonomiske rammer

Fordelingsutvalget disponerte i 2021 kr 154 970 000 til de frivillige barne- og ungdomsorganisasjonene. Det fordelte seg med kr 150 460 000 fra kap. 846 post 70 i statsbudsjettet til grunnstøtte til nasjonalt arbeid og kr 4 510 000 fra kap. 846 post 79 i statsbudsjettet til grunnstøtte til internasjonalt arbeid.

Fordelingsutvalgets driftsbudsjett var for 2021 på kr 423 642. Regnskapet for 2021 viser at utvalget har hatt kostnader på kr 234 865, noe som i stor grad skyldes at utvalget har hatt færre og kortere møter enn det er tatt høyde for i budsjettet.

Det er ikke tatt med overheadkostnader eller lønn for sekretariatet i denne summen. Disse kostnadene går over Bu_dirs ordinære driftsbudsjett.

FUV har for 2022 vedtatt et budsjett på kr 426 748 (se vedlagte budsjett). Inkludert i dette ligger blant annet ti utvalgsmøter, to møter med departementet og to opplæringsseminarer for organisasjonene. Budsjettet er satt opp under forutsetning av at det er mulig å gjennomføre fysiske utvalgsmøter og seminarer for organisasjonene.

2. De ulike typer tilskudd

I det følgende redegjøres det for tilskuddene som er fordelt.

2.1 Grunnstøtte til nasjonalt arbeid for tilskuddsåret 2021

Det ble sendt inn 100 søknader for tilskuddsåret 2021. 2 av søknadene ble trukket, og det ble derfor behandlet 98 søknader. Det er nesten det samme antallet søknader som i 2017 og 2018, men litt flere enn i 2019 og 2022.

Nasjonalt driftstilskudd ble utbetalt i to omganger: januar og juni 2021.

90 organisasjoner fikk innvilget sine søknader og mottok nasjonalt driftstilskudd.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ant. søknader	92	94	93	97	97	99	94	93	98
Ordinært tilskudd § 13	62	61	67	65	67	68	70	69	69
Mindre organisasjoner § 14	17	16	19	20	19	19	20	16	15
Etableringstilskudd	10	12	6	4	3	4	1	2	4
Uttrapping	0	1	0	2	2	2	1	1	2
Avvisninger/Avslag	3	4	1	6	6	6	2	5	8
Kr/poeng	26,49	26,37	28,05	28,52	31,89	35,32	37,32	42,43	42,1

Håndverksstedet for barn og unge fikk avvist sin søknad fordi de ikke sendte inn revidert årsregnskap for tilskuddsåret 2019, se forskriften § 30 andre ledd bokstav a). Organisasjonen klaget ikke på vedtaket.

Kristelig Folkepartis Ungdom fikk avvist sin søknad fordi de ikke er tilskuddsberettiget til nasjonal grunnstøtte siden de er en partipolitisk ungdomsorganisasjon, se forskriften § 2 femte ledd. Organisasjonen klaget ikke på vedtaket.

Det Islamske Forbundet fikk avslått sin søknaden fordi de ikke hadde en demokratisk oppbygging i tråd med forskriften § 13 første ledd bokstav b). Organisasjonen klaget ikke på vedtaket.

Organisasjonene En dråpe av glede, Feriehjelpen, Sodin Drillkorps, Youth Atlantic Treaty Association Norway og Youth For Understanding fikk avslått sine søknader fordi de ikke oppfylte kravene til antall tellende medlemmer og/eller tellende lokallag i forskriften §§ 13 første ledd bokstav g) og h) og 117 andre ledd bokstav f). Organisasjonene klaget ikke på vedtaket.

Juvente og Landsforeningen for nyrepasienter og transplanterte fikk uttrappingstilskudd fordi de hadde færre enn henholdsvis 700 og 100 tellende medlemmer, se forskriften § 19.

ACTA – barn og unge i Normisjon og Norges Husflidslag fikk avkortet sitt tilskudd på grunn av endrede grunnlagstall i 2020. Norges KFUK-KFUM Speidere fikk et tillegg til tilskuddet på grunn av feil utregning av tilskuddet i 2020.

Landsorganisasjonen for tverrkirkelig ungdomsarbeid fikk avkortet sitt tilskudd på grunn av at de hadde delt ut deler av tilskuddet til sine lokallag, se forskriften § 34.

2.2 Grunnstøtte til nasjonalt arbeid for tilskuddsåret 2022

Fordelingsutvalget behandlet ni søknader om nasjonal grunnstøtte for tilskuddsåret 2022 som hadde blitt levert inn etter søknadsfristen 15. september 2021. Utvalget avviste syv av søknadene. Seks av søkerne klaget på avvisningen innen utgangen av kalenderåret 2021, og Fordelingsutvalget vil behandle klagen i januar 2022.

2.3 Grunnstøtte til internasjonalt arbeid

Det ble sendt inn 35 søknader for tilskuddsåret 2021, som er det samme antallet som i tilskuddsåret 2020 og som er høyere enn i de foregående årene.

32 organisasjoner fikk innvilget sine søknader og mottok internasjonal grunnstøtte.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ant. søknader	29	25	31	31	32	30	31	35	35
Fikk tilskudd	29	25	31	29	30	30	31	35	32
Avslag	0	0	0	2	2	0	0	0	3
Kr/poeng	1 214,-	2 030,-	1 185,-	2 172,-	1 001,-	1 476,-	2 299,-	2 710,-	911,33

Fordelingsutvalget utbetalte til sammen kroner 4 510 000 til internasjonal grunnstøtte for tilskuddsåret 2021.

Norges Speiderforbund nådde taket på 20 % av den totale bevilgningen til internasjonal grunnstøtte, se forskriftens § 23 fjerde ledd.

Blå Kors Norge fikk i utgangspunktet innvilget tilskudd til internasjonal grunnstøtte for tilskuddsåret 2021, men i kontrollen ble det avdekket at de internasjonale aktivitetene var blitt avholdt i grunnlagsåret 2021, ikke 2019, og vedtaket om innvilgelse ble dermed endret til avslag.

Kristelig Folkepartis Ungdom fikk sin søknad avvist fordi de ikke sendte inn årsregnskapet for tilskuddsåret 2019, se forskriften § 30 andre ledd bokstav a).

Ny Generasjon fikk avslått sin søknad fordi de ikke tilfredsstilte de generelle inngangskravene i forskriften § 13, se forskriften § 21.

2.4 Grunnstøtte til internasjonalt arbeid for tilskuddsåret 2022

Fordelingsutvalget behandlet en søknad om internasjonal grunnstøtte for tilskuddsåret 2022 som hadde blitt levert inn etter søknadsfristen 15. september 2021. Utvalget avviste søknaden, men søkeren har klaget på vedtaket og Fordelingsutvalget vil behandle klagen i januar 2022.

3. Kontroll

I instruksen for utvalget, punktene 3.1 og 3.2, settes det krav til at det skal tas ut minst 15 organisasjoner med nasjonalt grunntilskudd og 7 med internasjonalt grunntilskudd til ordinær kontroll.

I tilskuddsåret 2021 er det trukket ut 20 organisasjoner til kontroll av beregningsgrunnlaget for tilskudd til nasjonalt arbeid og 15 til kontroll av beregningsgrunnlaget for tilskudd til internasjonalt arbeid. På grunn av koronasituasjonen kom gjennomføringen av kontrollen først i gang høsten 2021, og den forventes ferdigstilt i februar 2022.

Fordelingsutvalget gjennomførte forutgående kontroll - kontroll av beregningsgrunnlaget før tilskuddet utbetales - av fem organisasjoner som søkte om nasjonal grunnstøtte.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ant. søknader nasj.	92	94	93	97	97	99	94	93	98
Ant. org. i nasj. kontroll	18	21	32	27	23	16	27	31	20
%-andel	20	22	34	28	23,7	16	28,7	33,33	20,4
Ant. søknader int.	29	25	31	31	32	30	31	35	35
Ant. org. i int. kontroll	8	9	10	13	11	7	7	18	15
%-andel	28	36	32	42	37,5	23	22,6	51,4	42,9
Ant. org. i forutgående kontroll	11	10	5	9	1	7	6	3	5
%-andel	12	11	5	9	0,8	7	4,8	3,2	5,1

Årsaker til utvelgelse av organisasjonene til kontroll i 2021 var blant annet:

- oppfølging av tidligere kontroller
- usikkerhet knyttet til organisasjonens rutiner for innhenting og kvalitetssikring av grunnlagsdokumentasjon
- grunnlagstall på grensen til minimumskravene i § 13, § 14 og § 17
- funn og kommentarer i søknaden
- organisasjonene hadde ikke blitt kontrollert de siste fire årene
- samordning av nasjonal og internasjonal kontroll

Fordelingsutvalget lager en årlig kontrollrapport. Denne oversendes til departementet og legges ut på utvalgets hjemmeside. Rapporten er således offentlig tilgjengelig. Utvalget viser til rapporten som vil bli sendt til departementet i 2022 for ytterligere detaljer om utvalgets kontrollarbeid og funn i 2021.

Fordelingsutvalgets sekretariat var medlem av en samarbeidsgruppe bestående av representanter fra Arbeids- og velferdsdirektoratet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Helsedirektoratet, Husbanken, Integrasjons- og mangfoldsdirektoratet, Miljødirektoratet og Utdanningsdirektoratet, hvor hensikten var å utveksle informasjon om de frivillige organisasjonene som søkte og ble gitt tilskudd i de forskjellige tilskuddsordningene som disse direktoratene forvaltet. Gruppen ble startet opp i 2008, og målsetningen var å hindre at tilskudd ble gitt til useriøse aktører. Gruppens arbeid var således risikodempende tiltak i tilskuddsordningene. Det var også et møtested hvor det ble diskutert forvaltningsmessige utfordringer ved tilskudd. Det ble utarbeidet jevnlig samlede strategier for kontroll av enkelte organisasjoner, og flere av medlemmene i gruppen deltok på stedlige kontroller sammen. I perioden 2016-2020 ble det ikke gjennomført noen møter i gruppen, men Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet tok initiativ til et nytt møte som ble gjennomført 7. desember 2021. Det er planlagt nye møter i gruppen i 2022.

Utvidet kontroll

Utvalget tar normalt hvert år ut en organisasjon til utvidet kontroll som bruker elektronisk registrering av årsrapporter og medlemslister. Utvalget har per 1.1. 2022 ikke valgt ut noen for tilskuddsåret 2021, men det kan bli gjort når kontrollen blir gjennomført i februar 2022. Utvalget viser til kontrollrapporten for nærmere redegjørelse for hvilke funn som eventuelt blir gjort.

4. Vurdering av måloppnåelse

Utvalget gjennomførte en undersøkelse blant tilskuddsmottakerne i 2013 som viste at tilskuddsordningen har god måloppnåelse av ordningens formål. Utvalget anser også at kravene i forskriften i stor grad bidrar til at tilskuddsordningen når de målene som er satt i regelverket.

Tidligere utvalg har ment at det var noe lav deltakelse i undersøkelsen i 2013. Utvalget skrev i årsmeldingen for 2017 at vi ville forsøke å utvikle en metode for å måle mål- og resultatoppnåelse i ordningen i løpet av 2018. Dette arbeidet har blitt forsinket, men utvalget vil sette arbeidet med en ny metode på agendaen for 2022 og gjennomføre en ny spørreundersøkelse i 2023.

Fra og med 2022 vil det tre i kraft endringer i forskriften. Utvalget mener at det bør gjennomføres en ekstern evaluering av ordningen etter at de nye endringene har trådt i kraft og virket en stund, for eksempel tre år etter ikrafttredelsen.

5. Vurdering av tilskuddsordningene

I henhold til utvalgets instruks, punkt 2.7, kan utvalget gi uttrykk for sin vurdering av tilskuddsordningen. På grunn av den ekstraordinære situasjonen med koronapandemien og at det er nedsatt et nytt utvalg fra og med august 2021 er det begrenset hvor enkelt det er å vurdere tilskuddsordningene sett i lys av organisasjonenes arbeid i 2021. Imidlertid ser utvalget at organisasjonene har gjort et stort arbeid for å sørge for aktiviteter for barn og unge selv under den vanskelige situasjonen i dette tilskuddsåret. Organisasjonene har laget digitale møterom og alternative aktiviteter, og har tatt myndighetenes utfordringer om å møte koronapandemien på stående fot.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet tok allerede tidlig i 2020 initiativ overfor departementet for å sikre at organisasjonene hadde gode vilkår på tross av pandemien. Utvalget mener det har hjulpet organisasjonene at departementet tok Bufdirs signaler og lot organisasjonene beholde driftstilskuddet i 2020 og 2021 på tross av lavere aktivitet.

6. Prinsippsaker

Ifølge utvalgets instruks skal Fordelingsutvalget gi en oversikt over prinsippsaker som er avklart med departementet. Det var ingen slike saker i 2021.

Vedlegg:

- 1) Rapport grunnstøtte til nasjonalt arbeid 2021
- 2) Rapport grunnstøtte til internasjonalt arbeid 2021
- 3) Nasjonal grunnstøtte 2021 fordelt på organisasjon – 3 grafer
- 4) Nasjonal grunnstøtte 2021 fordelt på hver gruppe – 3 grafer
- 5) Internasjonal grunnstøtte 2021 fordelt på organisasjon - graf
- 6) Utvikling av antall tellende medlemmer i alle organisasjonene – graf
- 7) Budsjett for 2022